

Deelnemershandleiding U3

Toetsingscommissie KNBSB

Inhoudsopgave:

- Voorwoord
- Workshops
- Portfolio-begeleiding/Portfolio-beoordelaar
- Examen
- Uitvoeringsdocument U3 + beoordelingsformulieren
- Wijze van aanvragen van examen

Voorwoord

Beste deelnemer aan de opleiding Umpire U3 Honkbal en Softbal.

De opleiding van Umpire U3 HB/SB is tot stand gekomen door het vele werk van de experts die aan de KNBSB verbonden zijn.

De ervaringen, de kennis en de vakkundigheid van deze experts is gebruikt om een volwaardig opleiding te ontwikkelen om deze opleiding te verzorgen aan de Umpires die binnen de verenigingen en de KNBSB, wedstrijden gaan leiden.

Het diploma wat u na deze opleiding, indien met goed gevolg afgesloten, uitgereikt krijgt geeft u de gelegenheid om binnen uw vereniging wedstrijden tot en met de eerste klasse Honkbal en Softbal te verzorgen. Wanneer u bondsofficial bent zal dit zijn tot en met de eerste klasse (wedstrijdsport) bij honkbal en softbalwedstrijden.

Dit diploma kunt er zeker voor zorgen dat u door kunt stromen, vooralsnog alleen voor bondsofficials, naar de U4 opleiding.

Afdeling opleidingen van de KNBSB is verantwoordelijk voor de totstandkoming en de verzorging van de U-opleidingen, terwijl de Toetsingscommissie voor de afname van de “examens” verantwoordelijk is. De Toetsingscommissie is ook verantwoordelijk voor het aanstellen van experts, docenten/trainers, portfolio-begeleiders, Portfolio-beoordelaars en de praktijkexamens.

Wij wensen u veel plezier bij het volgen van uw opleiding en het leiden van wedstrijden,

De Toetsingscommissie

Workshops:

Startbijeenkomst	- uitleg opzet opleiding en portfolio, - docenten leggen workshop uit
Workshop 1	- workshop "Attitude van de Umpire" (Incl. Social Mediaprotocol)
Workshop 2	Mentale weerbaarheid
Workshop 3H	Honkbal spelregels deel 1
Workshop 3S	Softbal spelregels deel 1
Workshop 4H	Honkbal spelregels deel 2
Workshop 4S	Softbal spelregels deel 2
Workshop 5	Spelinzicht
Workshop 6H	Methodiek theorie
Workshop 6S	Methodiek theorie
Workshop 7H	Methodiek praktijk
Workshop 7S	Methodiek praktijk

Portfolio-begeleider/Portfolio-beoordelaar:

De opleiding is zodanig opgebouwd dat er veel van de deelnemer verwacht wordt. Vele uren zelfstudie zijn een vereiste. De moderne samenleving verandert, dus ook de wijze van opleiden en studeren. De opbouw van U3 opleiding is gericht op zelfstudie, opbouwen van een portfolio en het in de praktijk brengen van datgene wat geleerd is.

Om de deelnemer bij te staan in het leerproces, heeft de werkgroep opleidingen van de KNBSB gekozen, voor een portfolio-begeleider.

De portfolio-begeleider is de vraagbaak voor de deelnemer. Zowel op theoretisch als op praktisch gebied. De deelnemer kan bij de portfolio-begeleider terecht en hij zorgt dat zijn portfolio-opdrachten conform de bezochte workshops worden uitgewerkt.

De deelnemer moet zelf zijn portfolio vullen en zal ook wedstrijden moeten leiden, om de bewijzen van bekwaamheid, een onderdeel van de portfolio, te beschrijven. De portfolio-begeleider mag en kan (op eigen kosten) ook een wedstrijd van zijn "pupil" bezoeken. De portfolio-begeleider mag zijn opgedane bevindingen meenemen in de beoordeling van de digitale portfolio.

De portfolio-begeleider heeft een coachende taak.

De taak van de portfolio-begeleider verandert in Portfolio-beoordelaar indien de kandidaat zijn (digitaal) aangeleverde portfolio aanbiedt zodat de Portfolio-beoordelaar het op al zijn punten kan beoordelen. De criteria van de beoordeling zijn in dit document vastgelegd. Het betreft dus een administratieve taak.

Wat is een portfolio (definitie)

Een **portfolio** is een gevalideerde verzameling van bewijsstukken van verworven competenties op individueel niveau.

In deze opleiding is een **portfolio** een persoonlijke (digitale) map waarin je beschrijft wat je weet, geleerd hebt, welke ervaringen je hebt of hebt opgedaan. Waaruit dat blijkt en hoe je jezelf verder wilt ontwikkelen.

Examinator:

De gehele opleiding wordt afgesloten met een praktisch examen.

De deelnemer aan de U3 opleiding zal op twee posities examen moeten afleggen. Namelijk als plaatscheidsrechter (PU) en als veldscheidsrechter (U1).

Het examen wordt door de deelnemer, na een voldoende opgemaakt portfolio, aangevraagd bij Opleidingen van de KNBSB. Een medewerker van Opleidingen zal, in overleg met de deelnemer, een dag, datum en tijdstip vastleggen om het examen plaats te laten vinden.

De examens worden door een gecertificeerde examiner afgenomen.

De examiner is onafhankelijk en is niet als portfolio-begeleider betrokken geweest bij de deelnemer. Het is niet uitgesloten dat de deelnemer de examiner, bij een van de workshops, als trainer/docent heeft gehad.

De examiner is opgeleid en getraind en voldoet aan alle kwaliteitseisen die door de toetsingscommissie van de KNBSB zijn gesteld.

Voor verder uitwerking van het examen en de daarbij behorende beoordelingen verwijs ik u naar de inhoud van deze handleiding.

Aanvraag van het examen:

De kandidaat heeft zijn portfolio-opdrachten (workshops en PvB portfolio-opdrachten) ter beoordeling ingeleverd bij zijn docent/trainer dan wel Portfolio-beoordelaar en deze zijn als voldoende aangemerkt dan kan de kandidaat bij Opleidingen KNBSB zijn examen aanvragen.

De kandidaat zal dit in overleg doen met de medewerker van Opleidingen KNBSB. De kandidaat en de examinerator krijgen tijdig van de medewerker een bevestigingsmail over datum, tijd, plaats en eventueel medekandidaat.

Overige:

De tijdsduur van het examen is afhankelijk van de snelheid van de wedstrijd of wedstrijden. De examinerator en de kandidaat/kandidaten zijn een uur voor aanvang van de wedstrijd aanwezig om nader kennis te maken en een planningsinterview te hebben.

Uitvoeringsdocument

Dit uitvoeringsdocument beschrijft de processen en de onderwerpen van de kerntaak umpire 3 van de KNBSB. De processen en de onderwerpen die gericht zijn op het maken van de portfolio-opdrachten. Het begeleiden van de deelnemer bij het maken van zijn portfolio-opdrachten en de uitvoering van de examenopdracht door de deelnemer bekeken door een examinerator.

1. Instructie voor de Portfolio-begeleider, Proeven van Bekwaamheid, Portfolio-beoordelaar en de beoordelaar Proeven van Bekwaamheid. Praktijkbeoordeling

1.1 Portfolio-begeleiding/Portfolio-beoordelaar

De deelnemer krijgt vanuit de KNBSB een portfolio-begeleider toegewezen. Deze portfolio-begeleider zorgt ervoor dat de deelnemer U3, geholpen wordt om de portfolio-opdrachten voldoende uit te voeren zodat het portfolio nadien door de portfolio-begeleider getoetst kan worden. De portfolio-begeleider is een vraagbaak voor de deelnemer U3. De tijdsduur van het portfolio begeleiden is fluctuerend.

De taak van de portfolio-begeleider verandert in Portfolio-beoordelaar indien de kandidaat zijn digitaal aangeleverde portfolio ter beoordeling aanbiedt zodat de Portfolio-beoordelaar het op alle punten kan beoordelen. De criteria van de beoordeling zijn in dit document vastgelegd. Het betreft dus een administratieve taak.

De PvB-Portfolio-beoordelaar heeft de volgende taken bij de portfolio-beoordeling:

- a. Controleer afnamecondities.
- b. Beoordeelt het portfolio.
- c. Noteert altijd schriftelijk feedback op het PvB-beoordelingsformulier Portfolio-opdracht.
- c. Bepaalt het voorlopige resultaat.

De Portfolio-beoordelaar vult het BvB-beoordelingsformulier volledig in, en stuurt het binnen 15 werkdagen naar het bondsbureau, ter attentie van de toetsingscommissie.

De Toetsingscommissie bepaald op een nader te bepalen moment het uiteindelijke resultaat en deelt dit de kandidaat mede.

De kandidaat kan dan, in samenwerking met een medewerker van opleiding, een praktijkexamen (PU en U1) inplannen.

1.2 Verschillende portfolio's

De U3-opleiding is opgebouwd vanuit workshops, deze workshops zijn conform de regelgeving van het NOC*NSF ontwikkeld, de ontwikkeling is gedaan door officials die kennis dragen van het verzorgen van onderwijs maar ook inhoudsdeskundige zijn op het gebied van Honkbal en Softbal.

Hieronder zijn de workshops en de "afronding" vermeldt:

Startbijeenkomst: uitleg opzet opleiding en portfolio, docenten leggen workshop uit

Workshop 1: 'Attitude van de Umpire' (inclusief social mediaprotocol)

Workshop 2: Mentale weerbaarheid

Workshop 5: Spelinzicht

Workshop 3H: Honkbal spelregels deel 1

Workshop 3S: Softbal spelregels deel 1

Workshop 6H: Methodiek theorie

Workshop 6S: Methodiek theorie

Workshop 4H: Honkbal spelregels deel 2

Workshop 4S: Softbal spelregels deel 2

Workshop 7H: Methodiek praktijk

Workshop 7S: Methodiek praktijk

Uiteraard worden sommige workshops gecombineerd of in een cluster verzorgd.

In vele gevallen zijn aan de workshops portfolio-opdrachten gekoppeld. Deze portfolio-opdrachten moeten soms, vooraf, tijdens of na de workshop gemaakt worden.

Voorbeeld: workshops spelregels (honk en softbal) hier zijn er twee van, vooraf moet je een bepaalde hoofdstuk of onderdelen bestuderen en dan tijdens de workshop krijg je een instaptoets en op de 2e dag een eindtoets. Dit is een portfolio-opdracht die je vooraf en tijdens de workshop zelf moet doen. Het resultaat wordt door de docent genoteerd en door gegeven aan Kaderopleidingen deze houden alle resultaten bij.

Ander voorbeeld: Mentale Weerbaarheid: Je volgt een de workshop en achteraf moet je een portfolio maken en in sturen naar de docent/trainer die deze workshop verzorgd heeft. De betreffende docent kijkt deze portfolio na en geeft het resultaat door aan de betreffende deelnemer en Kaderopleidingen KNBSB.

Indien alle portfolio-opdrachten van de workshops door de betreffende docent/trainer zijn goed gekeurd dan gaan we eigenlijk door naar de volgende stap, de volgende stap noemen wij een Bewijzen van Bekwaamheid.

Hieronder noemen wij dit **Afronding**

Afronding:

Bewijzen van Bekwaamheid (portfolio maken)

2. De bedoeling is dat je nogmaals van twee of drie onderdelen een portfolio opmaakt, bij deze portfolio word je begeleidt door een portfolio-begeleider (zie blz.5 van de handleiding). Deze portfolio-begeleider bekijkt of je alle onderdelen die in het beoordelingsformulier beschreven staat heb behandeld en zal daarop aansturen. De portfolio-begeleider geeft alleen tips en adviezen en zal zeker geen stukken schrijven. De deelnemer zal zelf alles moeten doen. De portfolio-begeleider veranderd op een gegeven moment in portfolio-beoordelaar en gebruik hiervoor de beoordelingsformulieren zoals genoemd op blz.12 tot en met blz.20 van de deelnemershandleiding.
3. Voor het maken van je portfolio verwijs ik dan ook naar dit beoordelingsformulier. Als je tegen het formulieren aankijkt zie je links het nummer van het betreffende item, volgende kolom wat je in je portfolio moet beschrijven en in de meest rechtse kolom staat een beschrijving waar de portfolio-beoordelaar beoordeeld of je aan alle criteria voldoet. Eigenlijk hoeft je dus alleen het beoordelingsformulier te volgen om je portfolio te schrijven. Zoals je ziet in de BvB 3.1 leiden van Wedstrijden (dit is de Bewijzen van Bekwaamheid) opgedeeld in blokken. Tip schrijf na ieder blok een stukje zelfreflectie. Een belangrijk onderdeel van een portfolio is zelfreflectie. **Belangrijk:** je mag in principe geen onderdelen uit de workshops, beoordelingen of wedstrijdevaluaties gebruiken om je portfolio te schrijven, het beschrevenen moet authentiek zijn. In jullie geval hoeven jullie alleen de onderstaande twee BvB portfolio's te beschrijven
  - BvB 3.1 leiden van wedstrijden en

- BvB 3.2 Samenwerken op hoger niveau te maken.

Indien jij als deelnemer de portfolio compleet bij je portfoliobeoordelaar inlevert dan zal de beoordelaar het beoordelingsformulier invullen en bij voldoende resultaat ondertekenen en mailen naar de leden van de Toetsingscommissie. Deze onafhankelijke leden bekijken het portfolio en bij een volledige "GO" (van de vijf leden) krijg de deelnemer bericht van kaderopleidingen KNSB en worden er twee examens gepland.

Proeve van Bekwaamheid (leiden van twee wedstrijden: plaat en veld)

- Bij een "GO" van de Toetsingscommissie zal er contact zijn tussen de deelnemer en Kaderopleidingen KNBSB en worden er examens gepland, 1x als Plaatumpire en 1x als veldumpire. De deelnemer ontvangt tijdig documentatie voor de geplande examens

NOOT: De portfolio moet ik de ik-vorm geschreven worden. Het mag een aaneengeschreven verhaal zijn zonder exact de punten te benomen. Het advies is dan ook om in blokken te werken. Zoals je ziet is het portfoliobeoordelingsformulier (blz. 12 e.v.) opgebouwd uit blokken, in ieder blok staat een aantal items vermeld. Na iedere blok is het handig om over het betreffende blok zelfreflectie te schrijven. Op deze manier wordt het voor de portfolio-beoordelaar overzichtelijk en makkelijker te beoordelen.

3.1 PvB-beoordelaar

Elk PvB-onderdeel wordt afgenomen door een PvB-beoordelaar. De PvB-beoordelaar wordt getraind en gecertificeerd door de toetsingscommissie van de KNBSB en wordt hierna aangewezen door de toetsingscommissie van de KNBSB. Het is mogelijk dat de portfolio-begeleider en de Portfolio-beoordelaar dezelfde persoon is.

Indien het twee verschillende personen zijn zullen zij ieder individueel een “beoordeling” moeten opmaken. PvB-praktijkbeoordelaar is altijd een onafhankelijk examiner. Aangewezen door de toetsingscommissie. Hij kan wel expert geweest zijn bij één van de workshops.

3.2 Praktijkbeoordeling

Voor de praktijkbeoordeling ontvangt de PvB-praktijkbeoordelaar via het bondsbureau de datum, tijd, plaats en accommodatie van de PvB en de naam, het telefoonnummer en het emailadres van de deelnemer. Na de beoordeling vult de PvB-praktijkbeoordelaar het PvB-protocol van de praktijkbeoordeling volledig in en stuurt deze binnen drie werkdagen naar het bondsbureau, ter attentie van de toetsingscommissie.

De PvB-praktijkbeoordelaar heeft de volgende taken bij de praktijkbeoordeling:

- a. Voert een plannings-interview
- b. Controleert deelname- en afnameconditie
- c. Beslist over de doorgang
- d. Bepaalt wie verwijtbaar is in geval van geen doorgang
- e. Grijpt in als de veiligheid in het geding is
- f. Observeert en beoordeelt de praktijk
- g. Houdt een reflectie-interview
- h. De praktijkbeoordelaar geeft op alle beoordelingspunten schriftelijk feedback
- i. Bepaalt het voorlopige resultaat
- j. De PvB-beoordelaar geeft het resultaat per mail door aan de opleidingscoach en stuurt het beoordelingsformulier naar kaderopleidingen@knbsb.nl

3.3 Beschrijvingen van de wijze van beoordelingen binnen de werkprocessen:

De werkprocessen kunnen middels vier items afgevinkt worden:

a. Portfolio

Vanuit de portfolio-opdrachten kan de PvB-beoordelaar vaststellen of de deelnemer de betreffende opdracht met goed gevolg heeft afgelegd.

b. Praktijk

De praktijkbeoordelaar neemt tijdens het volgen van de wedstrijd de vaardigheden en de kennis van de kandidaat waar. Deze waarnemingen kan de praktijkbeoordelaar vertalen naar het beoordelingsformulier en zoveel mogelijk afvinken

c. Reflectie

Vanuit de reflectievorm, het stellen van verdiepingsvragen, kan de PvB beoordelaar vaststellen of de deelnemer voldoende kennis en vaardigheden heeft en de betreffende opdracht met goed gevolg heeft afgelegd.

d. Voldaan

Indien de deelnemer aan criteria a, b of c heeft voldaan dan kan de PvB beoordelaar de opdracht, bij voldaan, afvinken.

3.4 On-beoordeelbaar verklaren van het examen.

Het examen kan om verschillende redenen on-beoordeelbaar worden verklaard.

Het on-beoordeelbaar verklaren van het examen kan zijn op verzoek van de kandidaat of door de examinator.

De redenen kunnen divers zijn en het is dan ook altijd raadzaam dat de kandidaat en de examiner daarover in gesprek gaan.

Indien, om welke redenen dan ook, het examen on-beoordeelbaar wordt verklaard zal de examiner dit via de mail kenbaar moeten maken aan de opleidingscoach en aan de Toetsingscommissie Opleidingen.

Mailadres voor de Toetsingscommissie: toetsingscommissie@knbsb.nl

3.5 Opleidingscoach:

Deze opleidingscoach bewaakt de voortgang van het opleidingsproces en verzamelt de resultaten van de kandidaten. Deze resultaten krijgt hij van de docent/trainers en de Portfolio-beoordelaars. De opleidingscoach wordt per opleiding aangewezen door Opleidingen van de KNBSB.

3.6 Overige procedures

Zie voor Beoordeling, Normering, Uitslag, Herkansing, Bezwaar of Beroep, bladzijde 10 van Toets documenten KNBSB Umpire 3.

Protocol BvB Afnemen van praktijktoets 3.1 Leiden van Wedstrijden

Portfoliobeoordeling

Naam kandidaat:		Datum:				
		BvB-beoordelaar:				
Afnamecondities en voorbereiding kandidaat						
De Portfolio-beoordelaar is aangewezen door de Toetsingscommissie						
Kandidaat heeft voldaan aan de eisen om aan het examen deel te nemen		Beslissing Toetsingscommissie ja/nee				
Beoordelingscriteria	Voldaan	Portfolio	Praktijk	Reflectie	Waargenomen gedrag en/of uitspraken (of nalaten daarvan) waarop score is gebaseerd <i>Toelichting¹</i>	
Afnemen praktijktoetsen						
Werkproces 3.1.1. Bereidt zich voor op de wedstrijd						
1	Houdt zich op de hoogte van wijzigingen in spelregels en reglement				De deelnemer heeft tijdens het volgen van de workshops Spelregels aangetoond dat hij kennis draagt van de spelregels en het wedstrijdreglement. De deelnemer heeft middels het leiden van wedstrijden laten blijken dat hij op de hoogte is van de wijzigingen in spelregels en wedstrijdreglementen. De deelnemer heeft in verschillende voorbeelden in zijn portfolio aangetoond op de hoogte te zijn van de spelregels/wedstrijdreglement. De deelnemer heeft kennis van de spelregels zoals beschreven in het KNBSB-spelregelboek honkbal of softbal.	

2	Houdt zich op de hoogte van de ontwikkelingen					De deelnemer bezoekt regelmatig de website van de KNBSB en weet in zijn portfolio of tijdens het reflectiegesprek de laatste ontwikkelingen op het gebied van honkbal of softbal te benoemen.
3	Zorg voor toereikende lichamelijke gesteldheid (conditie, zicht)					De deelnemer zorgt ervoor dat hij in goede fysieke gesteldheid de wedstrijd kan leiden. De deelnemer laat dit blijken door op een goede en snelle wijze de juiste posities in het speelveld in te nemen. De deelnemer heeft met goed gevolg de workshop methodiek gevolgd. De deelnemer laat blijken, door zijn fysieke gesteldheid, de methodiek te beheersen.
4	Oriënteert zich op de wedstrijd					De deelnemer oriënteert zich vroegtijdig op de wedstrijd. De deelnemer heeft Sportlink en de website geraadpleegd om te bezien welke wedstrijden hij moet leiden. De deelnemer zorgt ervoor dat zijn uitrusting tijdig compleet in zijn tas aanwezig is. De deelnemer heeft zich voorbereid met welke collega umpire hij de wedstrijd gaat leiden. De deelnemer heeft met goed gevolg de workshop mentale weerbaarheid gevolgd.
5	Is ruim voor de wedstrijd aanwezig					De deelnemer is een uur voor het vastgestelde aanvangstijdstip op het terrein aanwezig
6	Draagt de voorgeschreven beschermende attributen					De plaatscheidsrechter draagt tijdens de wedstrijd een masker, keelbeschermer, bodyprotector en een toque. De veldscheidsrechter draagt tijdens de wedstrijd een toque.

7	Controleert sportomgeving, materialen en overige relevante zaken					De deelnemer inspecteert samen met zijn collega umpire het veld. De deelnemer ziet toe dat de groundrules goed gehanteerd worden. De deelnemer ziet toe dat tijdig de foullijnen zijn geplaatst, dat de battersbox op de juiste plaats geformeerd is, (voor softbal de pitchercirkel) en de 1-meter baan.
8	Controleert uitrusting van sporters					De deelnemer controleert voor en tijdens de wedstrijd of de uitrusting van de sporters in orde is. De deelnemer bekijkt hier nadrukkelijk naar de juistheid van de handschoenen, de uitrusting van de catcher en naar het uniform van de pitcher. De deelnemer controleert ook het gehele team de juiste, eenduidige, baseball cap draagt. (Softbal kan visor, haarband of cap zijn, allemaal in dezelfde kleur, mag door elkaar heen, een hoofddekseel is echter niet verplicht).
9	Neemt maatregelen voor de start van de wedstrijd					De deelnemer kijkt of het speelveld er speelklaar bij ligt, de nodige lijnen zijn getrokken.
10	Gaat correct om met alle betrokkenen (voor, tijdens en na de wedstrijd)					De deelnemer is beleefd tegen verenigingsofficials; vermijdt bezoeken aan het clubgebouw en gedachteloze familiariteit met personen behorende bij tegen elkaar uitkomende verenigingen. De deelnemer is beleefd, onpartijdig en beslist. Dwingt zo respect af.

Werkproces 3.1.2 Past spelregels toe

11	Start de wedstrijd volgens de regels					De deelnemer roept, indien hij de functie van PU heeft, de teammanagers bij de plaat voor de plate-conference. De deelnemer vraagt aan de manager van de thuisspelende vereniging om de groundrules. De deelnemer ontvangt als eerste uit handen van de manager van de thuisspelende vereniging de line-up. De deelnemer controleert de line-up op dubbele namen, dubbele nummers en indien van toepassing de DH. De deelnemer controleert de naam van de startende pitcher. De deelnemer ontvangt hierna uit handen van de uit spelende manager de line-up en de deelnemer controleert ook deze line-up op bovenstaande punten. (<u>Softbal</u> , lees voor 'DH' DP. Deze is voor elke veldspeler in te zetten. Deelnemer vraagt of er wissels zijn voordat hij officieel is. Nadat de kaart officieel is vraagt de deelnemer ook of er officiële wissels zijn, (dit heeft te maken met de flexibiliteit die de DP en de re-entries met het spel meebrengt).
12	Handelt/neemt maatregelen volgens regels en wedstrijdreglementen					De deelnemer handelt conform regel uit het spelregelboek van de KNBSB. De deelnemer die als PU functioneert zal daarbij meer regels moeten hanteren dan de veld-umpire.

13	Verduidelijkt beslissingen met signalen					De deelnemer zal middels armbewegingen de strike en strike-out aangeven. De deelnemer zal middels het juiste teken Binnenhoog aangeven. De deelnemer zal middels een signaal aangeven dat hij uit gaat op een fly-ball (niet bij softbal). De deelnemer zal middels een teken aangeven dat hij vanuit de diamond de call van een fly-ball zal nemen (niet bij softbal). De deelnemer zal op voorgeschreven wijze aangeven of schijn (voor softbal illegal pitch), hinderen of obstructie is geconstateerd. De deelnemer zal middels een armsignaal aangeven of de sporter in of uit is.
14	Straft bij overtredingen en wangedrag					De deelnemer zal, indien nodig, conform de regels gesteld in het spelregelboek KNBSB en de daaruit voortvloeiende wedstrijdreglementen handhaven en daar waar nodig zal de deelnemer sporters verdere deelname aan wedstrijden ontzeggen of van verdere deelname uitsluiten.
15	Kent score toe en noteert gegevens					De deelnemer zal als hij PU is bepalen of het slag of wijd is, alsmede in of uit, obstructie, hinderen, binnenhoog of schijn is (voor softbal illegal pitch). De deelnemer bepaalt ook, als hij PU is, of er daadwerkelijk een punt gescoord is. De deelnemer zal als hij veldumpire is bepalen of het in of uit is, hinderen, obstructie, binnenhoog of schijn (voor softbal illegal pitch) is.

Werkproces 3.1.3 Begeleidt wedstrijden

16	Kiest de positie die waarneming optimaal mogelijk maakt				De deelnemer houdt zijn oog doorlopend op de bal gericht zolang deze in spel is. Het is voor de deelnemer belangrijk te weten waar een hoge bal viel, of een aangegooide bal terechtkwam, dan of een honkloper al dan niet een honk heeft gemist. De deelnemer neemt zijn beslissingen niet te snel, of keert zich niet te snel om wanneer een velder tracht een dubbelspel te maken. De deelnemer let op het vallen van de bal nadat hij iemand uit gegeven heeft. De deelnemer werkt conform de methodiek die is vastgesteld door de KNBSB (2 of 3 Umpire systeem)
17	Handelt als veiligheid/welzijn in het geding komen				De deelnemer laat gedurende een wedstrijd niemand op het veld toe met uitzondering van spelers en coaches in uniform, managers, scheidsrechters, politiepersoneel in uniform en terreinpersoneel.
18	Neemt maatregelen ingeval van blessure/ongevallen				De deelnemer legt direct het spel stil als hij of zijn collega-umpire constateert dat een sporter tijdens de wedstrijd geblesseerd raakt dan wel onwel wordt. De deelnemer neemt, indien noodzakelijk, beschermende maatregelen
19	Houdt controle over de wedstrijd				De deelnemer houdt middels woord en gebaar controle over de wedstrijd. De deelnemer maakt hierbij gebruik van de spelregels en het wedstrijdreglement. De deelnemer zal, al dan niet in overleg met zijn collega-umpire, passende maatregelen nemen om de controle over de wedstrijd te houden.

20	Grijpt op het juiste moment in					De deelnemer grijpt middels orde en strafmaatregelen, voor geschreven in de spelregels en wedstrijdreglement, op het juiste moment in.
21	Communiqueert door middel van signalen					De deelnemer zal middels armbewegingen de strike en strike-out aangeven. De deelnemer zal middels het juiste teken binnenhoog aangeven. De deelnemer zal middels een signaal aangeven dat hij uit gaat op een fly-ball (niet bij softbal). De deelnemer zal middels een teken aangeven dat hij vanuit de diamond de call van een fly-ball zal nemen (niet bij softbal). De deelnemer zal op voorgeschreven wijze aangeven of schijn (voor softbal illegal pitch), hinderen of obstructie is geconstateerd. De deelnemer zal middels een armsignaal aangeven of de sporter in of uit is.
Werkproces 3.1.4 Gaat om met Sporters en Coaches						
22	Houdt gepaste afstand					De deelnemer zorgt dat hij op gepaste wijze afstand houdt van sporters en coaches. Deze afstand wordt bepaald door persoonlijke ruimte → menselijk territorium → de intieme (0-45), persoonlijk (45-120), sociale (120-360) en publieke zone (360 – 750).
23	Legt desgewenst en op geschikt moment de beoordeling/beslissing uit					De deelnemer legt desgewenst aan de manager zijn genomen beslissingen uit. De deelnemer houdt hierbij rekening met hij geen uitleg behoeft te geven over feitelijke beslissingen.

24	Communiqueert (non)verbaal op passende wijze					De deelnemer communiceert met zijn collega-umpire en met sporters en coaches op passende wijze, hij onthoudt zich van het bezigen van onwettelijke taal alsmede maakt hij gebruik van de burgerlijke beleefdheden. De deelnemer onthoudt zich van negatieve non-verbale uitingen.
25	Onthoudt zich van het geven van adviezen aan spelers					De deelnemer onthoudt zich van het geven van adviezen aan spelers, de deelnemer bedenkt hierbij dat hij hiermee het spel kan beïnvloeden.
26	Vertoont voorbeeldgedrag					De deelnemer gedraagt zich, voor, tijdens en de wedstrijd als ambassadeur van de KNBSB. De deelnemer onthoudt zich van negatieve uitlatingen richting de KNBSB. De deelnemer is casual gekleed en draagt zoveel mogelijk de door de KNBSB voorgeschreven kleding.
Werkproces 3.1.5 Werkt samen met collega-umpires						
27	Houdt zich aan gemaakte afspraken met collega-umpires					De deelnemer houdt zich aan de afspraken die vooraf met de collega/umpire in de kleedkamer zijn gemaakt. Deze afspraken gaan in principe altijd over de groundrules en de te hanteren methodiek. Er worden ook afspraken gemaakt over de signalen die gegeven worden.
28	Valt collega umpires nooit af					De deelnemer zal zijn collega/umpire nooit afvallen, hij onthoudt zich van commentaar bij de plate/conference alsmede wanneer de manager verzoekt om overleg.

29	Overlegt op effectieve wijze met collega-umpires					De deelnemer zal middels een signaal aangeven dat hij of zijn collega/umpire overleg met elkaar willen, Dit overleg is kort, zakelijk en informatief naar elkaar toe.
30	Evalueert samen met collega's					De deelnemer evalueert zo spoedig mogelijk, meestal direct na de wedstrijd en in de kleedkamer met zijn collega/umpire. Deze evaluatie behelst de doorgenomen afspraken voor de wedstrijd.
31	Vraagt feedback en advies aan collega's					De deelnemer vraagt naar aanleiding van de evaluatie om feedback aan zijn collega/umpire en vraagt bij leerontwikkelpunten om advies ter verbetering van zijn optreden. Dit op het gebied van spelregels, wedstrijdreglement, methodiek, mentale weerbaarheid en attitude.
Werkproces 3.1.6 Handelt formaliteiten af						
32	Controleert of het digitale wedstrijdformulier juist is ingevuld					De deelnemer controleert via Sportlink of het digitale wedstrijdformulier op de juiste wijze is ingevuld
33	Vermeldt strafopleggingen					De deelnemer vermeldt de eventuele strafoplegging via Sportlink op het digitale wedstrijdformulier.
34	Plaatst handtekening onder volledig ingevuld digitaal wedstrijdformulier					De deelnemer plaatst zijn digitale handtekening, na goedkeuring van alle gegevens, via Sportlink, op het digitale wedstrijdformulier.
35	Levert zo nodig een aanvullende verklaring					De deelnemer levert zo nodig, via een vastgestelde rapportage, een aanvullende verklaring is bij de strafcommissie.

36	Rapporteert wangedrag					De deelnemer rapporteert wangedrag. De deelnemer stelt vast, via spelregels of het wedstrijdreglement wie deze wangedrag kan veroorzaken, dit kunnen zijn: a. Sporters b. Coaches c. Publiek d. Bestuursleden e. Overige
37	Onderhoudt contact met aanstellende instanties					De deelnemer houdt contact met: a. Leden van competitiezaken b. Leden van de strafcommissie c. Leden van de commissie van beroep d. Leden van de EVK/EVC e. Overige, indien noodzakelijk, leden van het bondsbureau van de KNBSB.
38	Reflecteert op eigen handelen					De deelnemer reageert op zijn eigen handelen, daarin neemt hij de volgende punten in acht: 1. Leer-ontwikkelpunten 2. Zijn eigen attitude 3. Zijn kennis van spelregels en wedstrijdreglement 4. Methodiek 5. Zijn eigen zelfreflectie
Resultaat van de Portfoliobeoordeling			Toelichting			
Handtekening BvB-beoordelaar:						
Akkoord Toetsingscommissie						

Protocol BvB Afnemen van praktijktoets 3.2

Samenwerken bij wedstrijden op hoger niveau

Portfolio-beoordeling

Naam kandidaat:	Datum:					
	BvB-beoordelaar:					
Afnamecondities en voorbereiding kandidaat						
De Portfolio-beoordelaar is aangewezen door de Toetsingscommissie						
Kandidaat heeft voldaan aan de eisen om deel te gaan nemen aan het examen.		Beslissing Toetsingscommissie ja/nee				
Beoordelingscriteria	Voldaan	Portfolio	Praktijk	Reflectie	<i>Waargenomen gedrag en/of uitspraken (of nalaten daarvan) waarop score is gebaseerd Toelichting²</i>	
Afnemen praktijktoetsen						
Werkproces 3.2.1. Werkt samen met collega-umpire						
1	Kies positie conform voorschrift/ afgestemd op collega-umpires					De deelnemer werkt conform de methodiek, vastgesteld door de KNBSB, dit zowel binnen de uitvoering van het 2-Umpire systeem als het 3-Umpire systeem.
2	Attendeert conform de regels en reglementen collega-umpires					De deelnemer attendeert zijn collega-umpires voor, tijdens en na de wedstrijd op de geldende regels en wedstrijdreglementen en in samenspraak worden deze regels en reglementen gehandhaafd.

3	Gaat correct om met alle betrokkenen (voor, tijdens en na de wedstrijd)					De deelnemer is beleefd tegen verenigingsofficials; vermijd bezoeken aan club lokalen en gedachteloze familiariteit met personen behorende bij tegen elkaar uitkomende verenigingen. De deelnemer is beleefd, onpartijdig en dwingt zo van ieder respect af.
Resultaat van de portfolio-beoordeling					<i>Toelichting</i>	
Handtekening BvB-beoordelaar:						
Akkoord Toetsingscommissie						

Protocol PvB Afnemen van praktijktoets 3.1 Leiden van Wedstrijden

Praktijkbeoordeling

Naam kandidaat:	Datum:
	PvB-beoordelaar:
Afnamecondities en voorbereiding kandidaat	
Praktijkbeoordelaar is aangewezen door de Toetsingscommissie	
Kandidaat heeft voldaan aan de eisen om aan het examen deel te nemen	Beslissing Toetsingscommissie: ja/nee

Beoordelingscriteria		Voldaan	Portfolio	Praktijk	Reflectie	Waargenomen gedrag en/of uitspraken (of nalaten daarvan) waarop score is gebaseerd <i>Toelichting³</i>
Afnemen praktijktoetsen						
Werkproces 3.1.1. Bereidt zich voor op de wedstrijd						
1	Oriënteert zich op de wedstrijd					De deelnemer oriënteert zich vroegtijdig op de wedstrijd. De deelnemer heeft Sportlink en de website geraadpleegd om te bezien welke wedstrijden hij moet leiden. De deelnemer zorgt ervoor dat zijn uitrusting tijdig compleet in zijn tas aanwezig is. De deelnemer heeft zich voorbereid met welke collega umpire hij de wedstrijd gaat leiden. De deelnemer heeft met goed gevolg de workshop Mentale Weerbaarheid gevolgd.
2	Is ruim voor de wedstrijd aanwezig					De deelnemer is een uur voor het vastgestelde aanvangstijdstip op het terrein aanwezig.
3	Draagt de voorgeschreven beschermende attributen					De plaatscheidsrechter draagt tijdens de wedstrijd een masker, keelbeschermer, bodyprotector en een toque. De veldscheidsrechter draagt tijdens de wedstrijd een toque.
4	Controleert sportomgeving,- materialen en overige relevante zaken					De deelnemer inspecteert samen met zijn collega umpire het veld. De deelnemer ziet toe dat de groundrules goed gehanteerd worden. De deelnemer ziet toe dat tijdig de foutlijnen zijn geplaatst, dat de battersbox op de juiste plaats geformeerd is, (voor softbal de pitchercirkel) en de 1 meter baan.

5	Controleert uitrusting van sporters					De deelnemer controleert voor en tijdens de wedstrijd of de uitrusting van de sporters in orde is. De deelnemer bekijkt hier nadrukkelijk naar de juistheid van de handschoenen, de uitrusting van de catcher en naar het uniform van de pitcher. De deelnemer controleert ook het gehele team de juiste, eenduidige, baseball cap draagt. (Softbal kan visor, haarband of cap zijn, allemaal in dezelfde kleur, mag door elkaar heen, een hoofddekseel is echter niet verplicht).
6	Introduceert zichzelf bij de wedstrijdorganisatie					De deelnemer introduceert op het terrein van de thuisspelende vereniging bij het bestuurslid die belast is met het ontvangst van officials.
7	Neemt maatregelen voor de start van de wedstrijd					De deelnemer kijkt of het speelveld er speelklaar bij ligt, de nodige lijnen zijn getrokken.
8	Gaat correct om met alle betrokkenen (voor, tijdens en na de wedstrijd)					De deelnemer is beleefd tegen verenigingsofficials; vermijdt bezoeken aan club lokalen en gedachteloze familiariteit met personen behorende bij tegen elkaar uitkomende verenigingen. De deelnemer is beleefd, onpartijdig en beslist. Zo dwingt hij van ieder respect af.

Werkproces 3.1.2 Past spelregels toe

9	Start de wedstrijd volgens de regels					De deelnemer roept, indien hij de functie van PU heeft, de teammanagers bij de plaat voor de plate conference. De deelnemer vraagt aan de manager van de thuisspelende vereniging om de groundrules. De deelnemer ontvangt als eerste uit handen van de manager van de thuisspelende vereniging de line-up. De deelnemer controleert de line-up op dubbele namen, dubbele nummers en indien van toepassing de DH. De deelnemer controleert de naam van de startende pitcher. (<u>Softbal</u> , lees voor 'DH' DP. Deze is voor elke veldspeler in te zetten. Deelnemer vraagt of er wissels zijn voordat hij officieel is. Nadat de kaart officieel is vraagt de deelnemer ook of er officiële wissels zijn, (dit heeft te maken met de flexibiliteit die de DP en de re-entries met het spel meebrengt).
10	Handelt/neemt maatregelen volgens regels en wedstrijdreglementen					De deelnemer handelt conform regel uit het spelregelboek van de KNBSB. De deelnemer die als PU functioneert zal daarbij meer regels moeten hanteren dan de veld-umpire.

11	Verduidelijkt beslissingen met signalen					De deelnemer zal middels armbewegingen de strike en strike-out aangeven. De deelnemer zal middels het juiste teken Binnenhoog aangeven. De deelnemer zal middels een signaal aangeven dat hij uit gaat op een fly-ball (niet bij softbal). De deelnemer zal middels een teken aangeven dat hij vanuit de diamond de call van een fly-ball zal nemen (niet bij softbal). De deelnemer zal op voorgeschreven wijze aangeven of schijn (voor softbal illegal pitch), hinderen of obstructie is geconstateerd. De deelnemer zal middels een armsignaal aangeven of de sporter in of uit is.
12	Straft bij overtredingen en wangedrag					De deelnemer zal, indien nodig, conform de regels gesteld in het spelregelboek KNBSB en de daaruit voortvloeiende wedstrijdreglementen handhaven en daar waar nodig zal de deelnemer sporters verdere deelname aan wedstrijden ontzeggen of van verdere deelname uitsluiten
13	Kent score toe en noteert gegevens					De deelnemer zal als hij PU is bepalen of het slag of wijd is, alsmede in of uit, obstructie, hinderen, binnenhoog of schijn is (voor softbal illegal pitch). De deelnemer bepaalt ook, als hij PU is, of er daadwerkelijk een punt gescoord is. De deelnemer zal als hij veldumpire is bepalen of het in of uit is, hinderen, obstructie, binnenhoog of schijn (voor softbal illegal pitch) is.
Werkproces 3.1.3 Begeleidt wedstrijden						

14	Kiest de positie die waarneming optimaal mogelijk maakt				De deelnemer houdt zijn oog doorlopend op de bal gericht zolang deze in spel is. Het is voor de deelnemer belangrijk te weten waar een hoge bal viel, of een aangegooide bal terechtkwam, dan of een honkloper al dan niet een honk heeft gemist. De deelnemer neemt zijn beslissingen niet te snel, of keer zich niet te snel om wanneer een velder tracht een dubbelspel te maken. De deelnemer let op het vallen van de bal nadat hij iemand uit hebt gegeven. De deelnemer werkt conform de methodiek, vastgesteld door de KNBSB, 2-Umpire systeem en 3-Umpire systeem.
15	Handelt als veiligheid/welzijn in het geding komen				De deelnemer laat gedurende een wedstrijd niemand op het veld worden toe met uitzondering van spelers en coaches in uniform, managers, scheidsrechters, politiepersoneel in uniform en terreinpersoneel.
16	Neemt maatregelen ingeval van blessure/ongevallen				De deelnemer legt direct het spel ziet als hij of zijn collega-umpire constateert dat een sporter tijdens de wedstrijd geblesseerd raakt dan wel onwel wordt. De deelnemer neemt, indien noodzakelijk, beschermende maatregelen
17	Houdt controle over de wedstrijd				De deelnemer houdt middels woord en gebaar controle over de wedstrijd. De deelnemer maakt hierbij gebruik van de spelregels en het wedstrijdreglement. De deelnemer zal, al dan niet in overleg met zijn collega-umpire, passende maatregelen nemen om de controle over de wedstrijd te houden.

18	Grijpt op het juiste moment in					De deelnemer grijpt in middels orde en strafmaatregelen, voorgeschreven in de spelregels en het wedstrijdreglement, op het juiste moment.
19	Communiqueert door middel van signalen					De deelnemer zal middels armbewegingen de strike en strike-out aangeven. De deelnemer zal middels het juiste teken binnenhoog aangeven. De deelnemer zal middels een signaal aangeven dat hij uit gaat op een fly-ball (niet bij softbal). De deelnemer zal middels een teken aangeven dat hij vanuit de diamond de call van een fly-ball zal nemen (niet bij softbal). De deelnemer zal op voorgeschreven wijze aangeven of schijn (voor softbal illegal pitch), hinderen of obstructie is geconstateerd. De deelnemer zal middels een armsignaal aangeven of de sporter in of uit is.
Werkproces 3.1.4 Gaat om met Sporters en Coaches						
20	Houdt gepaste afstand					De deelnemer zorgt dat hij op gepaste wijze afstand houdt van sporters en coaches, deze afstand wordt bepaald door persoonlijke ruimte → menselijk territorium → de intieme (0-45), persoonlijk (45-120), sociale (120-360) en publieke zone (360 – 750)
21	Legt desgewenst en op geschikt moment de beoordeling beslissing uit					De deelnemer legt desgewenst aan de manager zijn genomen beslissingen uit. De deelnemer houdt hierbij rekening met hij geen uitleg behoeft te geven over feitelijke beslissingen.

22	Communiqueert (non)verbaal op passende wijze					De deelnemer communiceert mijn zijn collega-umpire en met sporters en coaches op passende wijze, hij onthoudt zich van het bezigen van onwelvoeglijke taal alsmede maak hij gebruik van de burgerlijke beleefdheden. De deelnemer onthoudt zich van negatieve non-verbale uitingen.
23	Onthoudt zich van het geven van adviezen aan spelers					De deelnemer onthoudt zich van het geven van adviezen aan spelers De deelnemer bedenkt hierbij dat hij het spel op enige wijze kan beïnvloeden.
24	Vertoont voorbeeldgedrag					De deelnemer gedraagt zich, voor, tijdens en na de wedstrijd als ambassadeur van de KNBSB. De deelnemer onthoudt zich van negatieve uitlatingen richting de KNBSB. De deelnemer is casual gekleed en draagt zoveel mogelijk de door de KNBSB voorgeschreven kleding.
Werkproces 3.1.5 Werk samen met collega-umpires						
25	Houdt zich aan gemaakte afspraken met collega-umpires					De deelnemer houdt zich aan de afspraken die vooraf met de collega/umpire in de kleedkamer zijn gemaakt. Deze afspraken gaan in principe altijd over de groundrules en de te hanteren methodiek. Er worden ook afspraken gemaakt over de signalen die gegeven worden
26	Valt collega umpires nooit af					De deelnemer zal zijn collega umpire nooit afvallen, hij onthoudt zich van commentaar bij de plate conference alsmede wanneer de manager verzoekt om overleg.
27	Overlegt op effectieve wijze met collega umpires					De deelnemer zal middels een signaal aangeven dat hij of zijn collega/umpire overleg met elkaar willen, Dit overleg is kort, zakelijk en informatief naar elkaar toe.

28	Evalueert samen met collega's					De deelnemer evalueert zo spoedig mogelijk, meestal direct na de wedstrijd en in de kleedkamer met zijn collega umpire. Deze evaluatie behelst de doorgenomen afspraken voor de wedstrijd.
29	Vraagt feedback en advies aan collega's					De deelnemer vraagt naar aanleiding van de evaluatie om feedback aan zijn collega umpire en vraagt bij leer-ontwikkelpunten om advies ter verbetering van zijn optreden. Dit op het gebied van spelregels, wedstrijdreglement, methodiek, mentale weerbaarheid en attitude.
Werkproces 3.2.1 Werkt samen bij wedstrijden						
30	Kiest positie conform voorschrift/afgestemd op collega umpire(s)					De deelnemer werkt conform de methodiek, vastgesteld door de KNBSB, dit zowel binnen de uitvoering van het 2-umpire systeem als het 3-umpire systeem
31	Attendeert conform de regels en reglementen collega umpire(s)					De deelnemer attendeert zijn collega- umpire voor, tijdens en na de wedstrijd op de geldende regels en wedstrijdreglementen en in samenspraak worden deze regels en reglementen gehandhaafd.
32	Gaat correct om met alle betrokkene (voor, tijdens en na de wedstrijd)					De deelnemer is beleefd tegen verenigingsofficials; vermijdt bezoeken aan club lokalen en gedachteloze familiariteit met personen behorende bij tegen elkaar uitkomende verenigingen. De deelnemer is beleefd, onpartijdig en beslist Zo dwingt hij van ieder respect af.
Resultaat van de praktijkbeoordeling				Toelichting		
Handtekening PVB-beoordelaar:						

Akkoord Toetsingscommissie	

Succes namens de Toetsingscommissie